

Prenumeratiunile se fac la toti dd. curierii dintr'a-i nostri, si d'adrepul la Redactiunea **Josefstadt, Langeasse Nr. 43.** Unde sunt a se adresa si corespondentiile, cu privire la Redactiunea, administratiunea sau speditiunea care vor fi nefranate, nu se vor primi, era oel anonime nu se vor publica.

Pentru anunturi si alte comunicatiuni de interes privat — se raspunde cate 7 cr. de linie, repetitiile se fac cu pretiu scadut. Pretiul timbrului cate 30 cr. pentru una data a antecipa.

ALBINA.

Ese de trei ori in septemana: Mercuri-a, Vineri-a si Domineca, cand o cola intraga, cand numai diumetate, adeca dupa momentul impregiurarii.

Pretiu de prenumeratiune:
 pentru Austria:
 pe an intreg 8 fl. a. v.
 „ diumetate de an 4 „ „ „
 „ patrariu „ „ „ 2 „ „ „
 pentru Romania si Strainetate:
 pe an intreg 16 fl. v. a.
 „ diumetate de an 8 „ „ „
 „ patrariu „ „ „ 4 „ „ „

La numerul acest'a alaturam col'a de prenumeratiune pentru „Albina“.

Viena 17/29 diec.

Mai multe siedintie ale consiliului ministeriale se ocupara de cestiunea ca: ce respuns se dee regimul la adres'a dietei unguresci? Despre o decisiune in asta privintia nu se aude nemica, si e probabil ca neci s'a statorit inca ceva definitiv, caci avend diet'a acum'a ferii, pana la intrunirea ei remane regimului timp de consultat.

Alt obiept, nu de mai putiena importantia pentru atentiunea publica, sunt pregatirile guvernului pentru o era noua a constitutiunismului, si despre care ne prounciam mai la vale. Chiar organe de ale regimului vorbese cu satire despre guvernul dlui Schmerling cu devis'a lui: „se acceptam.“ Drept-aceea avem se conchidem ca guvernul de astadi nu tiene la devis'a celui trecut, se grabesce, lucra neincetat, dar ceea ce noa cam anevoia ni vine se credem, caci si guvernul actuale are acum'a o vietia destul de lungutia, era in cat pentru rezultate, se le spuna cei ce le cunosc.

Pre cand Austria pregatesce reorganizarea sa politica interna, nu departe de fruntariile ei, la Candi'a, se desvolta nise evineminte neprevedute mai nainte si la cari diplomat'a imperat'esca presupunem ca va intrevini, desi pentru o interventie cu rezultat in afaceri externe s'ar recere ca cestiunile interne se fie deslegate deplin si in mod multiamitoriu ca nu cumva prin acumulatiunea atator cestiuni, impartindu-se atentiunea si activitatea guvernului, se despara rezultatele.

Armat'a turcesca din insul'a Candi'a neincetat manca bataia de lacrestinii rescovati contra domniei turcesci. In atacurile din urma, Mustafa-Pasi'a perdu preste 1500 de barbati, si fu silit a se

retrage intr'un unghiu acceptand ajutoriu. In numele Sultanului imbiã rescovatiilor autonomi'a tieriei lor, dar adunarea nationala elina respinse, ea vre anessiune la Greci'a, si se crede destul de tare pentru a-si efeptul dorinti'a, caci are in manile sale cea mai mare parte den locurile strategice ale insulei, primesce ajutorie atat din Greci'a cat si din Itali'a, de unde voinicii lui Garibaldi alerga cu sutele a naltia si acolo stindardul libertatii.

Invingerile reportate de rescovati a supra Turcilor, si-au de urmare naturala ca cestiunea Candiiei, mai nainte o simpla cestiune interna turcesca, acum'a are prevedere a deveni europeana.

Am amintit alta data ca Georgiu regele Greciei cu anevoia va potè pastrã lung timp o neutralitate, ci silit va cede entusiasmului national elin, pentru a nu cadè in pericolul de a-si vedè tronul seu incunjurat de ur'a nationala. Nu mult dupa aceea audiram graiul reprezentantului Franciei a dlui de Moustier, caruia nu-i trebuia o cestiune orientala. Credeam ca inca tot Napoleone direge destinele Europei, ca graiul lui provoca si sterge cestiuni. Dar pre semne ca din nimbul gloriei acestui geniu gigante a detras multisor Bismark cu cestiunea nemti'esca, precum si nenorocirea speditiunii messicane, cari astadi oclia si fora de vointi'a espresa a Franciei, cestiunea Candiiei bate in ochii diplomatiei europene.

Dupa informatiunile diariului anglu „Times“, publicate in nr. seu de ieri, cat mai curund va erumpe resbel intre Turci'a si Greci'a, se pote inse ca celealte puteri europene deocamdata vor remane in neutralitate.

Nu scim si nu putem prevedè pana cand ar durã atare neutralitate, caci Rusi'a nu inceta a repeti simpatiele sale pentru Greci'a, pentru toti crestinii din orient, pentru rescovatii din Candi'a. Cumca Franci'a si Angli'a, Austri'a si Prusi'a ar mai potè remane neutrali si dupa in-

terventiunea rus'esca, despre acest'a fiene iertat a ne indoi, remane numai a combina care dintre puteri careia parti se va alatura, si prin urmare ce proportiune va esiste intre armatele chiamate a joca rola in acest conflict montruos.

Se avem totodata in vedere ca se sporira puterile interesate de caus'a orientului, se sporira cu jurã Italia, care complinindu-si unitateasa, si-urmeza acum'a missiunea traditiunala. Dicem acest'a inadins, caci traditiunile Venetiei, alta data regin'a marei mediterane, si-au iucredintiat desvoltarea lor scutului national italian. Sentiesce guvernul de Florenti'a aceta detorintia a sa, o adeveresce prin nãile trimise in apele de Candi'a. — Turcii nu de mult bombardara a naie italiana, se pote ca din erore; se scusara apoi, dar italianii cer satisfacere si acest'a turcii nu o dederã inca. Multi cred ca aceta cauza va duce la resbel intre Itali'a si Turci'a, tot atunci ar fi ocaziunea si pentru Greci'a, cari tote s'ar potè intempra mai nainte de ce puterile mari si-ar face socotele.

E invederat ca din acestea se nasc cestiunile: ore cum ar scapa Turci'a din asemenea conflict? ar mai existe? si ce influentia ar ave a supr'a situatiunei ce s'ar crea pentru Romani'a?

Era noua in constitutiunismul monarchiei.

De pre uniforma se cunoște ostasiul cutarei armate, desclinit sunt uniformati omenii guvernului. In diaristica e toem'a din contra, caci celuia ce-i lipsece uniform'a (timbrul) e omul cel mai ales al guvernului. Un organ de acest'a are regimul, se numesce „Wiener Journal“, nu porta pangera in frunte, dar neavend timbru, dovedesce deplin prin acest'a oficiositatea nalta de care se bucura. Nu-e betran de dile, dar a facut sgomot destul de mare si pana acum'a, fora ca veri odata se fie primit o demin-

tire de la colegii lui cei mai in versta. Conchidem din acestea ca parerile numitului organ sunt per excellentiam ale regimului si nu ale redactorelui ce l'are, caci acest'a — precum se vede — a primit a supra-si a fi numai advocatul acestor pareri, dar nu si autor al lor.

Acest organ in nrl seu de vineri aduce cuvinte mangaitorie opiniunei publice, carea se ustanise pre mult si se cam superase dupa ce intreprinsese scrutariile ca: ore ce existe in Austria? — e centralism, dualism, federalism, seu e multiamirea tuturor nationalitatilor pre bazele pretensiunilor drepte ce le forma in numele si cu titlu de drept al existintiei lor? — de unde rezultatul scrutariilor fu ca de present nu existe neci o sistema neci alt'a. Pentru cuventul de a multiam pre toti, guvernul suspinse sistem'a ce era introdusa, dar nu luã alt'a noua ca se nu supere pre aderintii celei cadute. Direptiunea ce luã guvernul, e calea de mediloc intre tote partitele, tientind prin acest'a complanarea diferentiilor ce exist intre ele. Urmarea naturala a acestei direptiuni e ca pana acum'a tote partitele in distantia cam egala stau departe de guvern, departe cu spriginul lor, si regimul se duce pre calea sa numai singurel, cercand indar pana acã a gasi programul la al careia aretare se se inchine tote partitele pre programul poporalor imperiului, cari pentru putietatea corpului lor national n'au potut inca naintã la rol'a de a forma o partita nedependinte cu program separat in privinti'a reconstituirei constitutiunali a monarchiei.

Pre cand centralismul era programul regimului, Ungari'a facu opusetiune mare in cat programul nu se potè realisa. De aceea guvernul actuale asiedia tota ponderositatea pre multiamirea Ungariei, presupunend ca lips'a acestei multiamiri e pedec'a principale in calea reconstituirei constitutiunali. Astfel vedem ca barbati caror'a increderea suveranu-

FOISIORA.

Ugo Bassi, Barnabit din Bologna.

Ugo Bassi, unicul fiu a unui cetatian din Boloina, nascut la 12 august 1801 in fraged'a i tineretia areta astfelu de talent, in cat preotii asiã numiti Barnabiti cari lui Ugo i dederã crescerea, si puserã totã osteneã ca se-l castige pentru ordinul lor, se intre intra ei. Ugo Bassi avea un amic, pre a carui sora o iubiã ferbãte; mörtea acesteia inse intemprandu-se in fraged'a tineretia a amoresului i causa mare intristare, era preotii numiti, observand inclinarea tinerului spre melancolie, i o potentiara, si lu castigara ca decoratiunea ordinului lor.

Novitiatul nu trecu fara lupte grele de spiret. I se dede libertate in studiul ce-l iubiã pre mult; era el se deprindea cu cetirea bibliiei si cu Dante. Din cea d'antiau dobandi pareri ce conveniau reu cu otarirea ce si a facu'o el; din cea den urma se umplu de insufletire pentru Italia, pentru care el, urmand prochiatiunii regelui Murat ce acest'a o facuse catra studinti, inca in al patru spre diecelea an al vietii sale se inolase de buna voia intra luptatorii ei.

Inca in noptea din arma avu lupta cumplita cu sine, pana cand se decise a imbraca reverend'a. Dara — era pre tardiu. In diu'a urmatorie i so destina sörtea.

Abi se imbraca, pana cand fu si decorat. Invingerea lui costã Barnabitiilor multa osteneã era nependintia lui spiretualã li causa multe ingrigiri. Pentru cea dara incepura acum a l'urã. Lunile de mere ale novitiatului se prefacura in tratari apasatorie pana chiar si infioratorie. Tinerul caluger, obosit de corp si minte se declara invoit a esi din ordin. Cei alalti preoti, ingrigiti pre mult de acest'a, se adersara la ajutoriul confratelui lor Mauro Capellare, mai la urma pap'a Gregor al 16. Acestuia i succese a domoli pre tinerul preot. Pater Ugo era unul dintre naturele cele mai avut dotate, de cari numai in Itali'a se afla. El cetia si scriã limbele vechi, cetia cu isioratate opuri francese si anglse. Totasiã pregatit era si in arca musicea si a picturei; si afara de tote acestea avea talent rar poetic.

In publicitate est Ugo la 1833 intr'o bisericã din Neapole ca predicator pre amvon. Inca si astadi se mai vorbesce despre rezultatul ce-l avura cuventariile lui pline de elocintia spiretualã si miscatorie. In primaver'a barbatiei sale, avend per cretiu despartit, in fati'a-i

frumosa ochi plini de insufletire si in tot esteriorul lui portand impresiunea unui adeverat vestitoriu al adeverului din sant'a evanghelie, avend si o elocintia pre cum poporul o iubese si saluta cu entusiasm, i succese numai de cat a triumfa. Resultatele l'incuragiara. Demnitarii inalti besericesci din Bologna si incordara atentiunea supra tinerului Barnabit care de pe amvon cutesa se predice despre „Italia“. Dara si nainte de acest'a era Bassi denunciat naintea papei de catra cardinalul Spinola si arceiep. din Bologna, cerend ca se i detraga dreptul si libertatea d'a predicã. Gregoriu XVI inse avea indrag pre noul Barnabit, lu chiama la Roma, laudã oratori'a lui si donandu-i o decoratiune lu trimise napoi, ca se continue cu predicele. Trebui inse, nu mult dupa aceta, se incete cu ele. Pizm'a altor predicatori, ba chiar si a celorla din ordinul lui, unele neprevederi pre cari nu tot de un'a scia se le incungiere, asiã si demagogi'a in care inimicii lui sciura se-l asiedie, faimle veninoase ce se respandira supra lui si a damelor pre insufletite pentru vorbitoriul lor, i causara multe ore de amaratiune. Era inim'a lui plina de iubire adevrata, ce neci contra inimicilor lui nu-i pastrã ura, lu facu capace se invinga tote persecutariile si necazurile. Nu mult dupa ce parasise Palermo, ajungend el in Neapole, sosi

si scirea, despre escarea colerei in Palermo in asiã grand infricosiatoriu, cast cum Europ'a nu mai audise (la 1837); returnã deci numai de cat in Palermo unde stete intru ajutoriul si spre ingrigirea seracilor moritori panala sfirsitul epidemiei. In spitalul cel mai mare si avea locuinti'a pentru ca diu'a si noptea se potã portã griã de majoritatea bolnavilor. Era menune ca el, dupa ce sute si mii de infectati i trecu prin bratiile sale, remase in vietia. Diariile din Palermo erau pline de recunoscintia pentru „factoriul cuventului“, numele lui sunã pre buzele tuturor, era poporul in inteles adeverat lu portã pe bratio asternendu-si vestimintele lor ca covora la picioarele lui cand esiã din bisericã. Mii de cetatiani lu petrecura la nai'a ce avea se-l duca napoi la Neapole.

Siese ani mai tardiu, o fintia omenesca sdrentioasa si obosita se teraiã pre stratepana la o cafenea ce era cercetata de societate splendida din ambele sesuri, sorbindu-si „sorbett“-ele seu cafe'a lor. Nimenea considera pre cersitoriul necunoscut a carui fatia palida sprimã marimea lipsei si fõmei ce-l maltratãza, nimenea observa degetele picioarelor ce-i esisera din caltiunile rupte. Deodata pasi respectivul, aretand ore care resolutiune, spre o dama ce o agrai cu urmatoriele cuvinte: „Dõmna, eu sum betranul

lui li-a dat in mani conducerea sortii popóralor, dupa ce mai nainte profesau centralismul, acum'a se inchina catra dualism, de care stau departe numai cativa pasi, sunt aprópe a se uní deplin, a-si identificá programul, ceea ce se va vesti la lume prin infintierea ministeriului unguresc cu resiedinti'a in Bud'a-Pest'a, ce guvernul si promise prin rescriptul regesc din 17 novembre, cu care si-rencepú diet'a de Pesta aptivitatea sa.

Modul de a reconstitui monarchi'a pre bazele pretentensiunilor natiionali, — e de care centralismul la timpul seu tienú prè putiena socóta, éra dualismul pana acum'a tocma nemica; desí — noi asié credem cá — acest'a eunicul modpractic, numai sengur póte promite durabilitate, e lesne de efeptuit si capace a se opune vífóralor ce venitoriul le-ar aruncá a supr'a monarchiei.

Ceva si mai mult, noi credem cá din acest punt numit a manecat si centralismul si dualismul in formarea programelor lor, fie care adeca a tienut socóta de interesele sale natiionali speciali si anume centralismul pré aspru de interesele natiunei nemtissei, éra dualismul de celea ale celei magiare.

Nu vom vorbi de centralism, fiind cá acum'a nu existe. Se privim putien catra dualism. Pentru a cunosce adevéru celor insirate mai sus, ajunge a ne desbracá cat de putien de prejudetiele formelor si a cautá la esinti'a programului, de unde ne vom convinge cá fratilor nostri magiari nu li pasa neci de autonomi'a, neci de libertate, neci de continuitatea dreptului, pre cat li pasa de natiunalitatea lor, si cá tóte acele principie insirate mai sus, le marturisese numai pentru a-si pune natiunalitatea sub scutul lor. Basati pre acelepréved nu numai conser-

— fel de influintia, supremati'a, egemoni'a a supr'a altor natiunalitati, — cu un eveniment, tóta aptivitatea, toti pasii lor procedeschiv numai din puntul specific natiunale magiar. Dar se motivám disele nóstre cu istori'a timpului mai nou a mana.

Diseram cá fratilor magiari nu li pasa de autonomia, pre cat de natiunalitatea lor propria. Acést'a o adevéru pré apriat diet'a din Clusiu la anul revolutiunei. Acolo fratii magiari in locul prim prochiama "unitatea natiunala" a lor (nemzetegység), prin acést'a dechiara uniunea la Ungari'a, si acést'a fu puntul de procedura in tóte despusetiunile ur-

preot Ugo Bassi si pre cum vedi, de tot nepotintios; Te rog in numele lui Isus Crest, dáu ajutoriu!" Acést'a éra Ugo Bassi persecutat fiind din orasiu in orasiu, din provincia in provincia, si suspins din oficiul seu. Cardinalul potinte Lambruschini i éra inimic cumplit, de cand renumitul predicatoriu nu voise a dá cuventarile sale la censurare. Lambruschini pretundenea lu urmariá prin politi'a, aflandu-se Bassi la 1839 in Roma. In fine fu esilat in San Severino o cetate nesanatósá din Umbr'i'a. Dorerea despre ncaptivitate-i silita, disperarea pentru venitoriul lui lu culcarea pre patul suferintelor. Anemic'a se rogara unii colegi ai lui pentru eliberare, cáci cardinalul superb remase nemisecat in propusul seu: se esileze pre Ugo Bassi pentru totdeun'a din statul papale.

Merse dara la Neapole unde remase doi ani, aici aflá de protector pre Cardinalul den loc. Acést'a mori inse cu graba éra urmatoriul lui ascultatori al lui Lambruschini se grabi a persecutá pre Bassi; prin un decret lu esilóza si din Neapole. Ajunse deci in Sicilia fugarind bolnav si serac. Aici inse fu protutindenea bine primit. Portarea lui in restimpul colerei si renumele lui ca predicatoriu sunt inca in vie aducere aminte la popor.

In fine ajunse anul 1846 si cu el nóu'a

matórie. Asié dara sacrificarea autonomi'a Transilvaniei pentru interesul natiunalitatii lor, sacrificarea totodata si dreptul istoric al Transilvaniei — tóte acestea pentru cá asié conveniá natiunalitatii magiare.

La 1861 in cas'a de sus a dietei unguresci, dise un magnat magiar (daca ni aducem bine a minte fu Esc. Sa cancelariul actualé aulic dl Georgiu de Mailatu) cá libertatea perduta se póte recastigá, inse natiunalitatea perduta nu se póte mai mult. Dsa a vorbitaci destul de bine si de apriat. Aceste cuvinte noi nu le-am perdut din vedere neci odata, de cate ori fratii magiari ne indemnau se asceptám restituirea deplina a constitutiunei tierii si apoi se venim cu pretensiunile nóstre natiunali. Noi li replicám cu magnatul magiar cá natiunalitatea e mai presus de tóte, de acést'a trebuie se grigim ca se nu o perdem, si de aceea cerem drepturile natiunali nainte celor'a ce le dic si constitutiunali, cáci voim ca drepturile natiunali se servésca de base edificiiului constitutiunei, éra nu numai de spoiéla esterna dupace edificiiul va fi gat'a pana la ultimul cuiu din parete.

Asié privind la esinti'a programului dualistilor, lu vedem proces din interesul speciale al natiunalitatii magiare. Va se dica, fie care natiunalitate doresce ascurarea esistintiei sale, sub o forma ori alt'a. Considerand acést'a guvernul, si gasind cá e dorintia drépta, nu precepem ce l'ar poté impedecá intru a nu prochiama de loc acest principiu pentru tóta monarchi'a, pentru tóte natiunalitatiile? Aceea cá cutare natiune ar fi atunci pré mica, nu va fi vin'a guvernului, cáci acést'a va privi la realitate si nu la fictiuni.

Atare procedura din partea regi-

— ar fi o minoritate nemultiamita cá si-a perdut supremati'a, dar necapace a stricá ceva.

Cum are guvernul de cuget se luere in asta privintia? nu putem sci, dar se audim ce ni spune "Wiener Journal" in ton profetic, avend el acést'a facultate in cat privesce aptivitatea guvernului:

"Numai putien timp va mai trece — dice numitul organ — pana ce lumea va recunosce cá guvernul e gat'a intrebuintiá tóte cate i stau in potintia pentru a multiamí dorintiele drepte ale tuturor popóralor monarchiei. Mandatele ablegatilor din cóce de Lait'a vor espirá cu-

politica a Italiei; Piu al IX se suic pre tronul lui Gregoriu XVI. Amnestiile si reformele lui promiteau era nóua de fricire si libertate, Itali'a intréga este insufletita pentru Piu al IX.

Ugo Bassi éra unul dintre cei mai infocati adoratori ai lui P. IX. Amnesti'a i permite returnarea la Roma si pre continentul Italiei. El grabi deci la Roma. Pap'a i cerú parerea despre trebile Italiei, pre care el o dede cu tóta insufletirea de marinimositate sive iubire infocata pentru patrie. Papa se aretà incantat.

Cu lacrami in ochi dise pap'a la despartire catra un cardinal: "ce inima nobila are parintele Bassi!" Din primavér'a 1847 pana la cea a 1848 pater Bassi dimpreuna cu pater Gavazzi, asemenea Barnabit, éra inim'a desvoltarii poporului din mediul Italiei.

rund. Dietele vor trimite mandatarii sei la consiliul cel mare care se va intruni in jurul Imperatului. Acést'a va avé chiamarea a contribuí la bazele pentru reconstituirea politica a monarchiei. "Aréta numitul organ cá Ungari'a se va convinge cumca unirea cu cea lalta jumetate a monarchiei i va dá putere si nu catusia. De secur el trebuie se scie pre ce se balseza acea convingere. Incheia cu cuvintele: "Sperám cá vom intimpiná o era nóua, care va creá un drept nou public, si care popóralor Austriei va siervi de scut pentru secle nainte."

Atat'a ni se pare chiar din acestea, cá e vórba de conchiama senatului imperiale pentru tierile cari nu se dic a se tiené de coron'a lui Stefan celui sant. Dar óre cum va fi prin acést'a multiamirea tuturor popóralor imperiului, cum se va procede cu acele popóre cari nu vor epitropi'a magiara? remane enigma.

Noi inca dorim se vedem acea era ce ni o lauda guvernul inca de acum'a. Dar daca ea se va inauguré cu presupunerea cá din colo de Lait'a tóte sunt bune precum exist acum'a, apoi in asemenea cas si insine putem spune organelor guvernului inca de acum'a cá se insiéla crediend cá acea era va fi multiamirea tuturor popóralor.

Romani Transilvaniei nu vor fi multiamiti pana nu vor avé deplin'a autonomia a patriei lor, éra romani din Ungari'a si Banat (ne mai pomenind acé si de special'a lor cestiune de natiunalitate) in nemultiamirea Trnenilor vor avé cauza de nemultiamire propria, cáci si ei considera autonomi'a Transilvaniei casl un oluit de precautiune contra morbului de egemonia magiara, care amenintia a se estinde a supra intregéi parti resaritene a monarchiei, si care daca odata va urece Déful-Mare, e fórte probable cá primind putere nóua va impune conditiuni pré aspre estor'a din cóce de deal.

Amanarea deslegarei cestiunii natiunalitatilor in diet'a din Pesta, avem cuvent a o considerá de tactica din partea egemonistilor, si de acé provine fric'a nóstra. De aceea ar face bine organele regimului, ca atunci cand li vine lor la socotéla a mangaiá opiniunea publica, se se pronuncie mai apriat despre er'a ce o profetiéza, si se nu ispitésca cá óre pana in cat se póte incordá asceptarea opiniunei publice.

De aceste maniere ni s'a urit, nu mai fac impresiune a supra-ne, cáci e lung timpul de cand asceptám.

In Rom'a se prochiama republic'a, rechiamandu-se voluntarii spre scutirea ei. Ugo Bassi perdiend insufletirea avuta pentru Piu IX, grabi cu clepreste Ravenn'a si Boloni'a la Rom'a. Tot aici veni si Garibaldi cu trupele-i mici. Bassi denumit fiind de catra triumviri de capelan campestru in legiunea garibaldiana, merse pana la Rieti in calea lor spre intempinare. Legiunea intempiná cu bucurie pre "preotul libertatii." Numai reverend'a négrace o portá Ugo nu éra spre placere lui Garibaldi, lu rogá deci s'o inchimbe pentru un port garibaldian. Asiá incepú acum Bassi a predicá in nadragi rosii, aretand numai crucea cá el este preot. Dorinti'a lui cea mai ferbinte éra se móra pentru Garibaldi, éra acést'a se vedea constrins a-l rogá se se mai scutéscá incatva de focul inimicului.

Rom'a fu devinsa. Garibaldi inse nu voi nici de cat se capituleze. In 2 iuliu 1849 plecá Garibaldi — numai cu 2500 pedestrasii si 400 calareti — pre pórt'a San Giovanni spre a se retrage printre inimicul de 20 ori mai poterice ca el; acést'a lupta sengura ajunge ca liu so-i asecure glorie eterna in istori'a resbóicilor. Intre cei putieni increduti ai lui Garibaldi se numerá si Ugo Bassi, care pana la clip'a din

Pesta 27 decemvre.

(?) In presinte capital'a Ungariei éra e semimórta, deputatii mai toti s'au dus catra casa pana dupa serbatori, abea ici-cólé mai vedi câte unul, nu pucina ni fu dara mirarea cand mai deunadi chiar in ajunul Cratiunului catolicilor veduram trei deputati chiar atunci sositi aice. De cand s'a redeschis diet'a in tómn'a césta, afara de Hoszu, n'a fost aice vre-un deputat roman din Transilvani'a, acuma inse cand mai toti ceialalti parasesc capital'a, deodata ca "la comanda" sosira: Moldovanu, Balomiri si Tulbasiu. Se crede cá li vor urmá mai vre-o "doi-trei." — Nu putem intielege intentiunile acestor domni, atat'a numai putem vedé pré lamuricá toti deputatii romani transilvaneni pe cât timp sunt in capital'a Ungariei pare cá tot pe spini calca.

Abuna séma acesti domni sentiesc gravitate misiunei lor, inse dorere cá la acést'a cunoscutia numai dupa comiterea inconvenientului au potut veni; trist lucru e si pentru domniilor, dar' si pentru natiunea intréga.

Adevér cá cetiram mai deunadi intr'o fóia romana, cumca sosirea deputatilor romani la diet'a Ungariei nu numai cá nu e contra intereselor natiunei, respective a Transilvaniei, ci chiar din contra acé inca li-se deschide teren pentru aperarea autonomiei acestui principat roman: domnul acést'a inse a uitat, séu dóra n'a sciut abunaséma ce ni spuna cá in ce mod s'ar poté mantui automi'a tierii intr'un corp legislativ al altei tieri straine? Abunaséma acest domn a trecut cu vederca si acea ponderósá impregiurare, cá absolut'a majoritatea a acestui corp legislativ nici in cause mai pucin momentóse nu-si deschide ochii la lumin'a adevéru si prin uruare nici cand va vré se scie de poterea morala a unei minoritati, care apera o cauza drépta si santa dar' acea cauza din nenorocire e contraria aspiratiunilor suprematistórie ale acelei majoritati. S'o spunem mai lamurit. — In diet'a Ungariei nici cand n'a potut impune minoritatea fatia cu majoritatea, daca aceea a partinit vre-o cauza contraria suprematíei magiare. Apoi cand sciam, si o scie tóta lumea cá magiarii pretind uniunea Transilvaniei numai si numai pentru ca se faca destul postelor lor de supremati'a, pentru ca se intarésca egemoni'a magiara si pe acest pament clasic roman, cum putem asceptá dara aperarea autonomiei Transilvaniei chiar de la acea dieta, care e inimic'a resoluta a acelei autonomie? — Ast'a e ce nu vedem se se fie espicat de óre cinc.

Dar daca am si presupune, ceea ce nu credem, cá s'ar poté aperá autonomi'a Transilvaniei in diet'a Ungariei, acést'a s'ar poté sperá numai atunci, cand deputatii transilvaneni ar fi un corp si un spiret, cand ar fi in deplina contielegere ei intre sinesii si tot deodata ar veni in coatingere cu deputatii romani, serbi, ruteni si altii cari ar fi resoluti se apere scopul transilvanenilor si se sustiena pretensiunile drepte si sante ale lor, — ast'a inse neci de cât nu o putem observá.

Acci doi trei deputati romani din Transilvani'a au venit aice fara ca se so fic conticles cu ceialalti colegi ai lor, si sosind in capitala de fel nu vin, dar' nici nu pot veni in coatingere cu deputatii nemagiari de aice, si anume deputatii romani din Ungari'a nu pot face cauza

In 31 iuliu dimisiuná Garibaldi trup'a cei mai remasese — erau nmai 1900 fetiori — fiind cá Austriacii li promiséséra viétiá si libertate. Garibaldi sengur inse asociat de putinei credintiosi ai sei fugari mai departe, fiid cá el sub neci o conditune nu voiá se se predec in manile Austriacilor. Bassi si aici i urméza. Dara pre cale, obosit fiind de veghiarea de nópte, adormind pre spatelo calului, perdú urm'a consocilor ce se afundara in codrul tufos. Numai un oficiu a lui Garibaldi ce se numiá Lombardo Livraghi crá pre langa el si amendoi se incercara acum se scape. Dara curund fusera prinsii la o celula unde cantasera scut si potolirea fómei, d'ací i dusera la Boloni'a.

Sórtea lui Bassi fu de graba destinata. Timp de putin interval trecúdelainvestigatiune pana la perderea vietii. Comandantele austriac pretinse ca clerul din Boloni'a se decida despre sórtea prinsului. Deciderea fu: mórté. Numai trei capelani austriaci castrensi votara contr'a acestei sentintie crudele; eisira lacrimand din adunare.

In demanéti'a de la 8 august 1849 o straja tare de calareti si pedestrasii conduce pre judecatul la locul de perire. Cu un cutit i se taiá tonsur'a din cap si buricil degetelor. Sangerand si maltratát de doreri, cum éra, totusi

comuna cu acei doi trei deputati ardeleni, căci nu pot vedea nici o solidaritate în scopul acestora.

Precum în toată viața, așa și în cauzele politice naționale numai atunci se poate spera rezultat bun și salutar, când acei ce întreprind ceva, sunt în deplină contielegere, aci înse nu are loc considerațiunile și aspirațiunile private-personale, căci atunci nișintele ar fi îndreptate spre mai multe scopuri, deci—ca tot deuna — scopul principal trebuie să cada.

Când o dată s'a decis prin autoritățile competente scopul lucrurilor comune, precum s'a făcut această și în Transilvania prin congresele naționale, prin consultările deputatilor de la diet'a din Clusiu, atunci fiecare binevoitoriu al cauzii comune trebuie să se supună unei discipline stricte, carea nu permite emancipațiune personală.

Acei deputati „doi trei” înse au aflat cu cale (?) a se emancipa pe sine, și a lucra de capul lor, de aceea apoi nici nu putem fi atât de usiori la minte, ca să li credem cumea fapt'a domniilor lor va fi salutară pentru națiune.

Noi cugetăm aceea, că deputatii transilvaneni mai antaiu trebuiau să se contielega înca a casa, apoi venind aici să se pună în comunicațiune cu corpul deputatilor romani și prin acești-a cu ceilalți autonomiști.

Acum a aflăm aceea împregiurare că deputatii transilvaneni nu sunt în nici o coatingere cu deputatii romani din Ungaria și Banat, și i privese ca și când nici nu ar fi venit aci, — așa asta v'era un deputat transilvanen fără de a fi chemat ivindu-se în o conferință a deputatilor romani de aici, numai de cat i-se spusese cu toată curtenirea dar în mod categoric cumea — aci n'are loc. Adeca a potut întielege că mai bine eră să rămână a casa și să nu umble în nescire, căci abunasmă nu vor pot'areta vre-un rezultat, afara dacă nu vom lua în considerațiune diurnele; înse cred că nu în aceste diurne se concentră dorințele națiunei.

Arad, în 15/27 Dec. 1866.

De la adunarea generală a asociațiunii naționale.

(a) Astăzi începura a țienă adunarea generală a patrii a asociațiunii noastre naționale pentru cultura poporului roman; provocat a report'a asupra rezultatului de până acum, fac această spunend mai antaiu de tôte, cumea des' timpul de i'erna nu e favorabil pentru o adunare a careia membri sunt respanditi asie dicend sute de mile departe, totusi a noastră de aci f' cercetata de un numer supriindiatoriu de frumos; sal'a cea mare a comitatului o vediam tot atata de indusita, ca alta data primav'ra. Apoi dacă e iertat a lua această ca semn de zel și interese naționale și literale: n' avem de cat se ne bucurăm. Cu tôte acestea din îndepartare mai însemnata se infatiosara numai puțin, mai anume: Il. Sa dl. Antoniu de Mocioni directorul primariu tocmai d'in fundul comitatului „Heves”, Magn. Sa dl V. Babesiu din Buda, Reverendisimul d. protopop Crainic din Dobra, apoi inea unii d'ni protopopi, preuti și întielegenti d'in partile Bihariei și Bichisiului; era

partea cea mare din țienurile învecinate; orasiul Lipova s'engur ne imbucura cu vre-o douădecide inși, tot omeni alesii.

Acestea pretrimitend, fiind că cursul cu de amenantul al lucrurilor se va face onoratulul public conosecut prin publicarea protocoletor și actelor la timpul seu, afu de lipsa și interes deocamdata a aminti numai unele mominte principali pe scurt.

Siedinti'a s'a deschis prin Il. Sa dl epp și presiedinte Ivacicovicu la 10 ore, cu o cuvontare potrivita, în carea facenduse încheierea cu amintirea gratiei Maiestatei Sale, careia detorim esistinti'a insocirei noastre și carea ni e garant'a securitatei și prosperitatei ei, adunarea ca electrisata se scolă și prorumpse în scototose și entusiastice „se traiasca”!

Dupa această se pasă la lucru dupa ordinea dilei. Fiind expirat periodul de trei ani, presiedinti'a si-decliarara de expirat oficiul și deci se fecera alegeri nou'e. Il. Sa dl epp Ivacicovicu f'u reales cu vot unanim prin aclamațiune; er apoi respicandu-se din partea Il. Salo dlui comite suprem G. Popa ca primul v-presiedinte, cumea oficiul domniei sale ca cap al comitatului nu e compatibil cu demnitatea de V-presiedinte al asociațiunii acesteia, ce stă sub supra-veghierea politica a sa, și prin urmare deprecand el repetitele provocari și rogari pentru noua alegere, amesurat practicei observate alta data, Il. Sa dl al doilea V-presiedinte de pana aci, supremul capitan al Cetatei de petra M. de Siorban f'u aclamat de prim v-presiedinte, și tot în asemenea mod fu ales de al doilea v-presiedinte Dsa dl Vice-comite al comitatului nostru Sig. Popovicu.

Urmă apoi citirea reportului directorale despre tôte activitatea în decursul anului expirat; se denumira patru comisii, un'a pentru cercarea computelor și alte afaceri, sub presiediu dlui Dr. Ales. de Mocioni; a două pentru preliminarul anului curinte și alte cauze momentose sub presiedinti'a Magn. Sale dlui V. Babesiu; a trei'a pentru esaminarea reportului directorale, sub presiedinti'a Rss. dn protopop Popescu; în fine a patra pentru reportarea asupra lasamentului eredit dupa fie iertatul Iova Cresticui, sub presiediu dlui jude de cere Alex. Popovicu.

Dupa această se fecera și respectivminte insinuara diferite motiuni și se substernura unele petitiuni de diferit interes, cari se impartira între comisii mai sus atinse pentru reportare pe mane. Acestea vor fi în deosebi comemorate în reportul despre siedinti'a de mane.

Acum se publicara listele membrilor ce si-au dat declaratiunile de îngagiament pentru noul period de trei ani, ce acum s'a inceput.

Cu atata ordinea dilei eră esauata, deci mai remanend timp, era d'alta parte pe mane aflandu-se o multime pre mare de obiecte a se deslega, adunarea la propunerea presiedului, dede ascultare unei disertatiuni a dlui comembru și vice-fiscale comitatense M. Besianu „despre datenele romanilor la imormentare”, carea în partea sa cea mai mare e cunoscuta cetitorilor Albinei din colonele ei, și si în adunarea noastră destepă viua placere și f'u petreuta de „se traiasca autorul”!

Sintiul de frumsetia la animale.

Incepend de laamintirile facute în literatur'a resariti'na despre farmecul sierpilor pana în timpul cel mai nou, o multime de casuri arata că music'a influinti'za placut supra cutaror animale. Ar fi afirmatiune cutezata, dicend cineva că paserile nu se delectă de cantul lor propriu. Eu din esperiintiele mele proprie și din observațiunile altor'a pot deduce că un felu de animale, și mai vertos paseri, nu numai că asculta sonuri frumoșe, ci și preferă obiecte pre cari le ved pentru colorea-le frumoșe seu pentru alta frumsetia esteriora. Incepend de la om, observăm bucurie comuna cand vedem cutari obiecte frumoșe; ba chiar si cand un omdecade de nou pana la animal totusi acest indemn natural nu pere de tot, ci numai se modifica. Prunci crestinesci asemenea canibalilor au esemenea bucurie și placere de vestiminte frumoșe și nasturi lucitori. Carlyledice că iubirea de intioționare a contribuit la introducerea vestmintelor mai mult de cat pot'a de comoditate și de priintia. Dacă privim cu atentiune animalele, observăm deosebit între paseri o placere pentru obiecte lucitoric, care are multa asemenea cu cea omenesca. Datinele fasan-

Siedinti'a urmatoria se desipse pe mane la 9 ore. La Il. sa dl epp se dede o mōsa stralucita pentru multi oșpeti, era catra sera, pe cand comisiiunile sied si lucra barbatesce, tene-rimea arangia un bal național și în momentul acest'a dantiuesce pe întrecute.

În fine am se însemn, că tôte decursara în cea mai completa armonia și ordine, fiind ca alta data — tôte pregatite prin conferințele tinute ieri dupa amedi pana tardu sera.

Dacă mi-ar fi iertat totusi a politisă, a-si avé a face unele observațiuni la unele fisonomie seriōse, înse — asociatiunea noastră n'are d'a face cu politica — har domnului. — Siedinti'a de mane, precum se prevede, spre tōta întemplantarea va fi mai interesante.

Logosiu, 24. dec. n. 1865.

În jurnalele noastre naționale, și deosebi în Albin'a s'a cetit destule despre fundatiunea națională, întemciata defie iertat'a Anna Alexandroviciu în Logosiu.

În întielesul testamentului, fundatiunea se manipuleza de o epitropia, a careia preside o protopopul local, și epitropia această în întielesul tastamentului e respunsabila, fatia cu adunarea comunei bisericesci gr. or. din Logosiu. — Pentru această epitropia a asternut adunării socotile fundatiunale de pre anul 1865. și adunare înca în 6 Febr. 1866. a emis o comisiune revediatorie, cu aceea, ca rezultatul revisiunii se-l faca cunoscut adunării bisericesci. —

Comisiunea această si-a gatit afacerile înca în 2. Martiu 1866, cu rezultatul ce se vede din protocolul alaturat. Desi dl prot'a a fost la o septemana incunoscutiat, că comisiunea si-a gatit lucrul și a fost rogat se țienă adunare în cauz'a această, — și des' a fost provocat și în seris de antaiul membru al comisiunei, — totusi pana aci nu s'a țienut adunare în cauz'a fundatiunale, și revisiunea nu s'a facut cunoscuta adunării bisericesci. —

Din acest punct de vedere suntem siliti a publica rezultatul revisiunii, — ca se se arunce tōta vin'a de pre această comisiune, pentru că ne potem teme, că pe langa tacere, se nu se încurce și cauz'a fundatiunii, ca numai dupa multi ani se se cera socot'a.

Altecum noi credem că Il. sa. dl episcopo are cunoscutia despre esistinti'a fundatiunii.

Protocol

compus în 2. Martiu n. 1866,

din partea comisiiunii revediatorie de socotile fundatiunii Anna Alexandroviciu, emisa prin adunarea comunei bisericesci gr. orientale din Logosiu cu decisiunea din 6 Februaru 1866. Nrul. —

Cei de fatia.

Adunandu-se membrii subserisi ai comisiiunii dimpreuna cu Dl Constantin Radulescu advocat, casl emsul epitropiei fundatiunale pentru de a dá desluciri în privinti'a socotelor s'a cercat tôte posesiunile de amaruntul, și în capet comisiunea a ajuns la urmatoriul rezultat.

I. Starea activa a fundatiunii.

1.) Bani gata în cass'a de pastrare a Temisiōrei	fl. v. a. cr.	19,910.—34
2.) În obligatiuni		11,635.—13
3.) Percepte din vindiarea lasamentului, interes, chiria		10,430.—47
la olalta =		41,975.—94

II. Starea pasiva.

Dupa decisini, si evitele aretate		10,235.—25
romanc =		31,740.—69

Deōrace înse în cass'a de pastrare și obligatiuni se afla

31,545.—47

reman în bani gata = 195.—22

Comisiunea a aflat tōta socot'a, basata pe decisiunile epitropiei și documentata dupa lege, deci dara comisiunea în acest mod a primit socotile epitropiei de pre anul 1865 și face numai acca observațiune, cumea dupa numerul curinte 7 cartea de pastrare VII- în întielesul decisiunii e o suma de 999 fl. 91 cr. v. a. era în protocolul socotelor o suma de 991 fl. 91 cr. v. a. ce diferinti'a se pare a deveni din sminta de pena; altcum diferinti'a această de 8 fl. v. a. se recomanda în bagare de sōma la revisiunea socotelor pe anul viitoriu.

Protocolul s'a încheiat și subseris.

C. Radulescu m. p., epitrop
Dr. At. M. Marianescu m. p., asesoriu de tribunal, Ioane Kondali m. p. Iosifu Tempea m. p., paroch gr. or. Ioane Pavelu m. p., antistite comunal, Pavelu Dragosiu m. p.

Serbia.

Din Belgrad se scrie cumea regimul din Constantinopole nu se vede a fi aplecat case implinēca dorințele și cererile serbilor. Între acestea regimul serbesc înca nu voiesce se lasa nici o iota din pretensiunile ce de două ori le facu regimului turcesc. Ce se pot'ede deci întemplant' este de prevediut resboiul cu Turci'a. Această se întaresce și prin portarea regimului serbesc: gard'a națională este pregatita, de 5 dile face servitiul în garnisōna și chiar la curte vighiēza numai gardisti naționali. Pregatirile pentru resboic se fac neinterupt din partea regimului serbesc, și fiind că fiecare serb are arme, se întielege de sine că în tōta diu'a se pot'ede începe lupt'a.

În dilele trecute se țienū în orasiul susnumit parastas pentru sufletele eroilor ce cadiura în monastirea Areadion; la această rogatiune luă parte capitanul cetatii asociat fiind de toti oficerii gendarmariei sied mai multe despartiminte de gendarmi. Această participare este cu atat mai însemnata, fiind că eră demandata de catra locurile mai înalte și prin urmare pot'ede servi de simptom pusetiunii pre seriōse. Între altele resiedinti'a principatului este pre înarmata. Gardisti naționali, oficerii și ostasi ampu tōte stradle. Tinerimea de la universitate se pregatesce a intră în legiuni, pretotindenea se vorbesce de resboi.

Din Albani'a tot asiă se aude cumea miscarile se marese, des' înainte de martiu nu se va pot'ede nasce nemic'a fiind căile forte stricate. — În Epiru necontentit se ferbe și cat de curund va erumpe revolutiune, avend Tesali'a și Epiru unul și acela-si program.

care eră mai mult infricat de mōrte, ca el. O frundia de chartie, ce o pot'ise că se scrie cel din urma „remani sanctos” catra ai sei, nu i se dede, nici i se permise se vorbesca catra multi-me adunata, cum postea el. Atunci ingenunchiē luecica, îndreptă privirea spre beserie'a San Luca și facu o rogatiune scurta „pentru Itali'a și pentru sine.” Dupa acc'a apesă la peptusi crucea mica ce i se dedese, și dise: „Eu sum gata!” — Oficeriul ce avea se comande foc, miscat fiind de scen'a intristatoria, și perdū graiul, trebui se comande altul. Cuvintele din urma ale lui Bassi sunt: „Mor nevinovat, dara ert judecatorilor și rog pre frati moi ca neei cand se incete cu opul sant al libertatii patriei. Traiesca Itali'a!”

Glōntieles strabatara corpul lui Ugo Bassi ce aici se îngropă. Dara fiind că mormentalul lui diu'a și nōptea eră cercetat și încoronat cu flori din partea multimei poporului, episcopol din Boloni'a mediloc pre furisii ca cadavrul se se desgrōpe și îngropă nōptea în tr'alt loc necunoscut. La 7 august 1859, al dicelea an de cand nu mai traiesce, cenusa ise inmormentă cu solenitate în mormentalul Certosa din Boloni'a.

pasere den Australi'a este cea mai menunata dintre această clasa a animalelor, care areta sintiul seu de frumsetia în strainatate, adeca nu în frumseti'a nemedilocit personală, ci în obiecte, adunandu-si ca scoici, pene pistricate seu panura, sticle lucitoric etc. De multorise observă la pasere, că pene frumoșe, oglind'a seu admiratoriului ei o interesăza.

Alta împregiurare ce mo șilese la această parere este că animalele au frumseti'a lor pre partile cele mai espuse ale corpului, seu pre astfeliu de parti cari prin îndreptare seu întindere seu numai la înparechiare se observă, asiă d. e. un pepten. O decoratiune rubina seu de smaragd nici cand nu se observă sub arip'a cutare paseri, ci tot deun'a pre acele parti corporale pre cari si omul si le pastēza pre ale sale: în fatia și în frunte unde usior se observă precum: fati'a rumenita, fruntea încoronata, urechi cu cercei etc.

Considerand acum că frumseti'a acestor obiecte si ajunge culmea în timpul ce nemedilocit premerge împarechiarii, și cumea cei mai multi cercetatori sunt uniti despre ace'a că partea femeesca se castiga parte prin desvoltarea poterii, prin maniera seu prin voce, era partea barbatēca, carei i sta în interes a fi pre cat se

pre intioționata, — mi se pare că frumseti'a este accesoriu al amorului într'un grad cu mult mai mare ca cum s'a cugetat pana acum.

Flaturii au decoratiuni frumoșe pre aripile de desupt, dara această împregiurare întaresce afirmatiunea mea, nu o slabesc; căci flaturii și cand nu sbōra țien aripile în sus, și nu în jos seu pre langa corp ca buhele ori ca liliacii.

Ce se atinge de pesci servesc de petre-cere a observă lupt'a între barbatusi pentru muerusea. Invingatoriul din ce în ce tot mai frumōsa colōre capeta, pana ce invinsul, dacă mai remane în viața, o perde. Pescii și insectele adescă si perd viața prin potorea atragatori'e a luminci.

Multe paseri, pre cum ciocarlanii în Franci'a, se prind momindu-le la vermuleti lucitori ce si omului su placuti. Pre acesti'a i prind un felu de dame din Vestind'i pentru că i folosesc în cap ca decoratiune la joc.

Despre această toma dice Darwin în a part'a editiune a opului seu. „Despre originea modurilor” Caus'a din care unele animale si aleg parechi'a este că voiesc a-i face demni pantru nrmatoriului lor.

N. F. P.

Cu dtul 24 l. c. se scrie tot din Belgrad: Toemai ni sosese scirea cumca inimile in Bulgarea sunt pre iritate si cumca ici-colé s'a versat si sange. In dilele acestea puscara pre episcopul din Ternowo. Intr'o monastire langa Sistrow, (la malul Dunarii, intre Nicopolis si Rustsiuc) se versà mult sange, atacati fiind calugarii de o banda de musulmani; calugarii se aparara eroicesce capetand intru ajutoriu mai multi bulgari de legea lor. — Se pare ca Serbi'a sta in cuget se faca un imprumut in strainetate, spre acest scop, asià se vorbesce, ministru de finante Zukio va caletori spre Viena, — se dice ca renumitul patriot serbesc Misie Anastasievic ar fi cumperat cateva mii de pusce de incarcate din deretru si le va donà satenilor.

Italia.

Ministeriul puse pre mès'a casei reprezentantilor „cartea cea verde,” care contine actele lui diplomatice, si sunt de acestea 371, dintre cari 36 se referesc numai la cestiunea venotiana. Intre acestea, actul antaiu e o nota catra reprezentantele Italiei la curtea de Paris; data din 11 ianuaru 1866, — era cel din urma o o depesia a dlui Bismark catra reprezentantele Prusiei la Florenti'a, cu datul 26 octobru 1866.

Intre aceste documinte gasim unul cu referintia la starile din insul'a Cret'a. El contine instructiunile ce guvernul le-a dat nài „Mari'a Clotild'a,” pe care o trimise in apele Candiei. Missiunea acestei nài se arèta in puncte: 1, a reprezentà interesele natiunali; 2, cu presintia stindardului italian a dà scut ori caruia, cui competiesca intru interesul generale al umanitatii.

„Pentru a implinì partea prima a missiunii — dice instructiunea — vei cercà consiliu si spriginire la agintie consulare italiene, si anume la vice consulele care locuiesce in Canea. Nu se pòte crede ca in prosintia unei nài regosci se vor vatemà interesele italiene; dar daca acèst'a s'ar intempra, vei desvoltà energia in scutirea ce ti se incredintèza; si in asta privintia, motivele procedurii ce vei luà, se le areti oficiolatelor locali, consulilor cari resied in loc, precum si comandantilor de la nàiile straine cari vor fi de fatia. Subscrisul trebusc se-ti spuna, cumca adese ori se intempra, mai ales in archipelagul insulelor otomane, ca interese adeverate straine se amesteca cu cele ale persònelor indigene, cari cercand scut, vin la oficiele consulilor straini. Nu cred ca asemenea cas pentru Itali'a s'ar intempra in Cret'a, dar va fi bine se essaminzi ori ce cauza ti se va dà, se cerci daca o de natura interesului pentru a caruia scutire te duci.

In privintia obiectului al doile, din missiunea ce ti se incredintèza, trebusc se-ti recomanda o portare, care, desi trebusc se fie inspirata de sentimentele de umanitate, dar totodata cauta se fie si in consonantia cu relatiunile diplomatice ce esist intre Itali'a si Pòrta otomana.

Neutralitatea absoluta si neinterventia in conflictul ce ar potè erumpe, — acestea se-ti fie direptiunea procedurii ce vei observà.

Atentiunea publica in Itali'a e indreptata mai vertos a supra missiunii consiliariului de stat dlui Tonello la Roma. Dupa „Opinione”, comisariul guvernului italian pòrta in Roma o viètia fòrte modesta, neindatinata pentru comisarii straordinari. Pap'a si cardinalul secretariu de stat Antonelli lu primira cu multa placere, cu cest din urma a si avut cateva conferintie. Deloc in conferintia prima trebul se observe d. Tonello ca in Rom'a privesc cestiunea cu totul din alt punct de vedere nu cas la Florenti'a. Itali'a a statorit un principiu, si pre acest'a se basèza in concessiunile ce le face curtii papale; dar curtea papale nu vre se reconòsca principiul. Itali'a purcede din principiul libertatii, era curi'a romana din cel'a al autoritatii, de unde o urmare naturala e ca anevioa se pot combinà aceste douè principie.

Diariul „Itali'a” primisce din Rom'a in asta privintia urmatòrea insciintiare cu datul 22 decembre: „D. comodore Tonello a trimis report guvernului seu despre audiintie avute la cardinalul Antonelli si apoi la S. Parinte. D. Calergis, secretariul lui Tonello, a plecat la Florenti'a anume cu acest document. Precum scim, Pap'a primi pre Tonello cu cea mai mare curtenire, dar nu intardià a observà totodata ca guvernul regelui Victor Emanuil, daca a aflat cu cale a mai trimite un comisariu pentru negotiatiuni cu s. scaun, ar fi trebuit totodata ca in fòstele provincie papale, acum anesate la

regatul Italiei, se dee voia libera episcopilor preconisati a intrà in diecesele lor si a-si incepe funtiunile; tot atunci mai adause Pap'a cu parere de reu ca averile episcopilor, capitulelor si seminarielor au intrat in asiè-numit'a casa besericèscă. — D. Tonello respunde ca tôte despu-setiunile guvernului seu in privintia bunurilor besericesci si monastiresci se tien de suc'a politica, pentru care el n'are instructiuni. — Pap'a incheià observand ca s'a adresat catra d. Tonello nu casì catra persòna privata, ci casì catra comisariul regelui Victor Emanuil, era in cat pentru afacerile desclinate a supra caror'a i se estinde plenipotintia, d. Tonello se se contie-lèga cu cardinalul Antonelli. Foile clericali incèrca a face ridiculòsa missiunea lui Tonello, profetind sperantia putiena de rezultat. Ar fi pre trist, daca pre Pap'a l' ar conduce spiretul ce se manifestà in aceste foi.”

Am pomenit alta data ca episcopii essilati (cu esceptiunea celor'a din fòstele provincie papali) prin cerculariul roginului italian din 22 octobru au primit licentia a returnà in diecesele lor. Acum'a „Gazzetta ufficiale del regno d'Italia” publica douè acte. Unul e multiamit'a episcopilor essilati trimisa din Rom'a, cel'a lalt contine respunsul ministrului Ricasoli la acèsta multiamita. Estragem din amendouè cate ceva.

Episcopii in multiamit'a lor se esprim cu multa rovertintia, apoi folosesc ocaziunea a dà guvernului lectiuni, cand arata sperantia lor ca cunoscut'a devise a fie-iertatului Cavour „beserica libera in stat liber” va deveni curund realitate. Guvernul nu va perde din vedere ca religeuna catolica e cea legala in stat si care are pretensiune la spriginirea acestuia. Prefectii nu se vor amestecà mai mult in trebi besericesci, otarind care serbatòre se se tien, cu cata pompa, cate ore, pe cand teatrele si alte institute profane se bucura de libertate deplina. Santfele lor se provòca la Baltimore din statele unite ale Americi, unde preste 40 de metropolitii si eppi fòrma un convent fora se aiba lipsa de autorizatiunea guvernului, decid in deplina libertate, si decisiunile dupa ce au primit incuviintierea Papei le efeptuiesc fora a intreveni guvernul cu „excoquatur si placet.”

Ministrul in respunsul, dupa formulele de curtenire, intra in meritul cestiunii, aducend èrasi Americ'a de esemplu, unde neci o beserica nu-si aròga drept a supra alteia. El dice intre altele: „Ve rog pre Santfele Vòstre a luà in consideratiune ca libertatea e aceea care in Americ'a a provocat acest spectaclu demn de admirat. E libertatea reconòscuta si in principiu si in fapta, practicata in sensul cel mai larg, in viètia civile, politica si sociale. In statele unite ale Americi, fie care cetatian are deplina libertate a se tienè de religeuna ce i se impare, a adorà dieitatea in formele ce le tiene mai cuviinciose. Langa beserica catolica acolo e templul protestantic, mosie'a musulmanului, pagoda chinezului; langa clerul catolic funtiunèza consistoriul de Genf, reuniunea metodistilor. Si aceste tôte, nu causèza neci complicatiuni neci frecari; si de ce? pentru ca neci o religeuna nu pretinde de la stat protectiune desclinita seu privilegie. Fie cine victuiesc, se misca, se plèca sub scutul legilor comune, si aceste legi stimate si observate de toti, garantèza libertatea egala pentru toti.”

Cat de tare se incede guvernul italian in libertatea din constitutiunea tierci sale, si in maturitatea politica a poporului care se desvòlta rapede pretotindene unde esiste libertate, — dovedesce acea cercustantia ca numitilor episcopi essilati pentru turburari de liniscea publica, acum'a (cand unitatea italiana e complinita prin castigarea Venetiei si prin urmare nu mai e tème de ei) li permite returnarea in diecesc, fora de neci un'a alta conditiune de cat numai ceea ce se pretinde de la fie care cetatian, adeca respect pentru lege si liniscea publica.

Scim cumca nai'a italiana „Principe Tomaso” care cerculà in apele Candiei pentru a-si face detorintia de umanitate imbiand scut nenorocitilor ce-l vor cercà sub stindardul italian, — a fost atacata de catra o naie de rebel turcèscă, care pòte avea suspetiune supra celei italiene ca ar spriginì rescòl'a si ar aduce voluntari din Itali'a.

Dupa cum ne insciintèza acun'a un telegram din Constantinopole cu datul de vineri (28 l. c.) reprezentantele Italiei, pentru atacul facut a supra naiei guvernului seu, pretinde de la guvernul turcesc o desdaunare de 52.000 de franci, demissionarea capitanului naiei turcesci,

si salutarea stindardului italian. — Inca nu scim ce va dice turcul.

VARIETATI.

— *Necrolog.* Capitanul c. r. in pensiune Teodoru Piorasiu ca mosiu apoi in numele ginere-seu Joane Gallanu, preot ca tata aduce la cunoscintia tuturor amicilor si colegilor trist'a scire, cumca ibitul seu nepot si respective fiu Cenantinu Gallanu, auditoriu de medicina, abiè in etate de 22 ani a rapausat in Domnul in 26. decembre st. n. la un'a óra demaneti'a. Inmormentarea dupa rital confesiu-nei sale se va intempra vineri in 28 l. c. la douè ore dupa prandiu de la spitalul „Wieden” de unde se vor straportà remasitiile pamentesci in cimiteriul „St. Marx” spre astrucare in morment propriu. Fie-i tierin'a usiora!

— *Multiamire lui Bismark.* Scolarii rusesci din gimnasiile din Moscovia, Petrupole, Kiev si Kasovia in 5 ale c. trimisera lui Bismark o epistòla unde „din tóta inim'a” i multiamesc pentru usiorarea insemnata ce el li o mediloci in „cele mai grele parti ale geografiei Europei” ce gimnasiastilor li se parea a fi geografia politica a Germaniei.

— *Adresa clerului rutèn catra Papa.* Din Liow se scrie ca metropolitul Litvoviz fu indemnat de „Slovo” ca in numele preotimei rutene respective greco catolice se trimita papei o adresa omagiala, pre care metropolitul si mai tóta preotimea respectiva a scris'o. Adresa se dice ca s'a inmanuat nunciului papalè din Viena, si cat de curund se va dà publicitatii.

— *Un copil nascut intru inaltime.* De multe ori s'a intemprat ca pre nài, còi forate strate, ba chiar si in cancelarie s'a nascut cate un cetatièn nou; a nascè inse in aer, este afara de casul acest'a, ceva nemai audit. — Renumitul Gilot in un'a din lunele trecute caletori cu aerostatul seu spro ceriu aplaudandu-i multimea de popor. Femeia tinerca a lui asociase, aflandu-se in alte impregiurari, fara ca se fie putut cugetà ca se apropie catastrof'a. Dara cand era la inaltime de 21,000 pasi famc'a lui Gilot deveni mam'a unui prunc sanetos. Gilot numai de cat comandà aerostatul in jos unde ajunse in 1 1/2 óra dara 22 mile (anglesesci) indepertat de cetatea Boston din statul Luisiana de unde pornise. Acest prunc se pòtenumì dupa nascere cu titula: pre innaltiate.

— *D. Beust* ministrul de esterne a plecat catra Dresd'a, de unde va returnà la Viena cu familia cu tot mane ori poimane.

— *Mari'a Sa* Domnitoriul Romaniei a dat din cassa privata 2000 galbeni pentru sinagog'a din Bucuresci. Pentru neplacerea facuta alta data ovreilor din Romani'a s'a otarit desdaunare.

— *Pentru serbatòrea r. cat. de marti ce vine, nr. ven. va aparè pe joi, cel'a lalt pe dom.*

Concurs.

Pentru ocuparea postului invetiatoresc pre II. Clasa elementara din Opidul Lipovei pana la 10. ianuaru 1867. in indatinatul mod.

Cu acest post e impreunat un salariu anual de 262 fl. 50 cr. v. a. 1 1/2, juder fenatiu, 30. meti pe grâu, 14. orgii de lemne, si cortel liber.

Doritorii de a ocupà acest post invetiatoresc sunt indreptati recursurile lor cuvintios provèdute, si adresate catra Venerabilul Consistoriu Aradan, a le indreptà catra subscrisul la Lipova.

Lipova, in 10 decembre st. v. 1866.

Joanne Tieranu,
protopop.

Cursurile din 18 decembre n. sér'a.

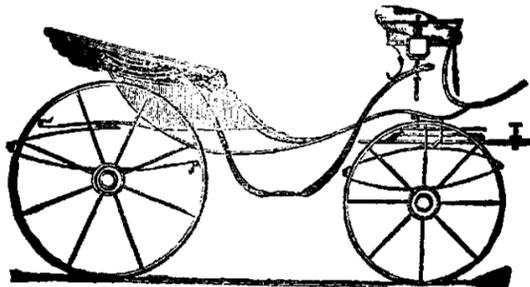
(dupa aretare oficiale.)

	bani	marf.
Imprumutele de stat:		
Cele cu 5% in val. austr.	52.80	53.00
„ „ contributiunali	89.00	89.30
„ „ nòu in argint	86.20	86.40
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci)	78.00	78.50
Cele natiunali cu 5% (jan.)	67.50	67.60
„ metalice cu 5%	57.90	58.10
„ „ mai-nov.	61.40	61.60
„ „ 4 1/2%	50.00	50.50
„ „ 4%	44.25	44.75
„ „ 3%	33.25	33.75
Efekte de loteria:		
Sortile de stat din 1864	73.80	74.00
„ „ 1860 1/2 in cele intregè	81.90	82.00
„ „ „ 1/2 separata	88.50	89.00
„ „ 4% din 1854	76.20	75.50
„ „ din 1839, 1/3	133.00	134.00
„ bancel de credit	123.90	129.10
„ societ. vapor. dunarene cu 4%	81.50	82.50
„ imprum. princip. Eszterházy à 40 fl.	—	—
„ „ Salm à „	29.50	30.00
„ „ cont. Palffy à „	22.00	23.00
„ „ princ. Clary à „	24.00	25.00
„ „ cont. St. Genois à „	23.50	24.00
„ „ princ. Windischgrätz à 20	16.00	17.00
„ „ cont. Waldstein à „	20.50	21.00
„ „ „ Keglevich à 10	12.00	13.00
Obligatiuni desarsoinatòre de pament:		
Cele din Ungaria	68.75	69.25
„ Banatul tem.	67.75	68.25
„ Bucovina	64.25	64.75
„ Transilvania	64.50	65.00
Actiuni:		
A baneci natiunali	714.00	715.00
„ de credit	151.20	151.40
„ „ scont	608.00	610.00
„ „ anglo-austriace	83.25	83.75
A societatei vapor. dunar.	470.00	471.00
„ „ Lloydului	170.00	175.00
A drumului ferat de nord	154.20	154.50
„ „ „ stat	207.40	207.60
„ „ „ apus (Elisabeth)	131.75	132.25
„ „ „ sud	200.50	201.00
„ „ „ langa Tisa	147.00	147.00
„ „ „ Lemberg-Czernowitz	179.50	180.00
Bani:		
Galbenii imperatòsc	6.15	6.16
Napoleon'ori	10.38	10.39
Friedrichs'ori	10.80	10.90
Suverenii engl.	13.00	13.10
Imperialii rusesci	10.60	10.65
Argintul	128.50	129.00

O casa Mocioniana din Temisi. ór'a, in care e asediat si Lloydul, la un pasagiu fòrte frecuat, si care are o localitate pre acomodabile pentru o restauratiune, — de la 1 maiu 1867 e de esarendat.

Naintea numitei localitati este si o promenada frumòsa, si avem prospect a dobandi concessiune pentru plantarea (sadierea) unui parc.

Intreprendiatorii de esarendare se vor adres'a catra inspeptorul casei Stefan Adam, advocat in Temisr'a. ió

Gottfried Ziegler,

Fabricant de trasure

(carutie)

Landstrasse, Hauptstrasse Nr. 101,

in Viena

gatesce totfelul de trasure (carutie) de gala, de sioase si de voiagiu, dupa modelul cel mai nou, d'in calitatea si materialul cel mai bun, cu preturile cele mai moderate.

Doritorii de a se incunoscintia despre modele si pretiu, se vor adres'a catra fabricant dea dreptul.

